

Vytis

“THE KNIGHT”

KUN. JONAS VAITIEKŪNAS,

Šv. Kazimiero par., Providence, R. I., klebonas, nuoširdus L. Vyčių narys, prietelis, rėmėjas. L. Vyčių nuoširdumas siekia dangaus ir už šios “Vyties” laidos finansavimą. (Žiūr. pusl. 5)

Vytis

"THE KNIGHT"

DIEVUI IR TEVYNEI

Published Monthly by

Knights of Lithuania

366 West Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Phone SOUTH Boston 9665

Subscription: Yearly \$2.00
Single Copy 20c.

IGNATIUS SAKALAS
Managing Editor

ASSOCIATES

Rev. Julius Grinius —
Religion;

Rev. Anthony Sandys, MIC., —
Lithuanistics;

Rev. Stanley Raila —
Lithuanian Culture;

Rev. C. Charles Jenkus —
Bibliography;

Joseph Boley —
Stage and Screen;

Phyllis Grendal —
Service Members' Letter Box Dept.

EDITORIAL ASSOCIATES

A. Vaičiulaitis, Prof. K. Pakštas, Rev. K. Prunskis, Rev. K. Barauskas, Frank Razvadauskas, Rev. K. Širvaitis, Stanley Pieža, Rev. A. Miciūnas, MIC., Rev. P. P. Činikas, MIC., K. Jonaitis, Al. M. Račkus, Stella Brozas, Aldona Steinis, Rev. M. Urbanavičius, MIC., Rev. D. Mozeris, Irene Pakeltis, Bertha Bachanas.

J. Kumpa & St. Griganavičius
Technical and Art Dept.

Knights of Lithuania Supreme Council Officers 1943-1944

REV. S. RAILA
Spiritual Director
324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

FRANK RAZVADAUSKAS
President
5 G Street, So. Boston 27, Mass.

JOSEPH BOLEY
1st Vice President
5 East 62nd St. New York, N. Y.

ANTHONY MAZEIKA
2nd Vice President
2919 Merwyn Ave. Pittsburgh, Pa.

PHYLLIS GRENDAL
Financial Secretary
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

TILLIE AUKSTIKALNIS
Recording Secretary
38 Providence St., Worcester 4, Mass.

FRANK GUDELIS
Treasurer
129 Rita St., Dayton 4, Ohio

DANIEL J. AVERKA
Trustee
222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

LEONA GUZEVICIUS
Trustee
94 Claremont Ave. Brockton, Mass.

RITUAL COMMITTEE
JOSEPH BOLEY
5 East 62nd St., New York, N. Y.

JAMES R. CHERRY
4534 S. California Ave., Chicago, Ill.
SOPHIE GIMBUT
4415 E. Talman Ave., Chicago, Ill.

JOSEPH J. GRISH
K. of L. Legal Advisor
4631 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PRESS DIRECTORS
IRENE PAKELTIS
4019 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.
KASTAS ZAROMSKIS
4531 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

IGNATIUS SAKALAS
2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

All correspondence should positively reach the editorial offices by the 1st of the month of issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Entered as second class matter June 10, 1943 at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Deklaracija

Siekia atsteigtį laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą

Šiemet vasario 16 d. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo nutaręs paskelbti urbi et orbi savo Deklaraciją. Bet dėl okupacijos sąlygų Deklaracijos skaitymas per slaptą radio neįvykės. Tačiau vietoje skaitymo per radio, VLIK pasirūpino žadėtą naujieną atspausdinti ant atskiro lapelio net aukso raidėmis. Čia žemiau talpinama Deklaracija, kuri pasiekė Ameriką, atspausdinta ant slapto laikraščio *Laisvės Kovotojo* popierios, papuoštos Nepriklausomos Lietuvos trispalve bei Gedimino Pilies ir Klaipėdos švyturio piešiniais. *Laisvės Kovotojas* (Nr. 21) Lietuvos slaptosios spaudos (underground) atstovas, prie tos progos iš savęs prabilo šitaip:

"Sveikiname brolius ir seses lietuvius Lietuvoje ir visame plačiame pasaulyje tautos Nepriklausomybės Šventės proga ir linkime pasiryžimo ir ištvermės, kad sekančių metų vasario 16-toji būtų švenčiama Laisvoje, Nepriklausomoje Lietuvoje".

O štai ir pačios Deklaracijos tekstas:

I LIETUVIŲ TAUTĄ.

Lietuvių tauta, siekdama išlaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos suvereninių organų svetimos jėgos laikinai sutrukdytą veikimą, yra reikalinga vieningos politinės vadovybės. Tam tikslui politinės lietuvių grupės, kaip tautos politinės minties reiškėjos ir vykdytojos, sutarė sujungti visas jėgas bendram darbui ir sukūrė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą — VLIK.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pradėdamas savo darbą, skelbia:

1. Lietuvių Tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra Tautos egzistencijos ir jos visokeriopos gerovės būtinoji sąlyga.

2. Suvereninė Lietuvos valstybė nei dėl Tarybų Sąjungos, nei dėl dabartinės Reicho okupacijos nėra išnykusi, tik suvereninių valstybės organų veikimas yra laikinai sutrukdytas. 1940 m. birželio 15 d. Tarybų Sąjungos okupacijos ir tos okupacijos prievartoje padarytu kitų jėgos ir klasitos aktu pertrauktas Lietuvos suvereninių organų veikimas 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimu ir Laikinosios Vyriausybės veikimo buvo laikinai atstatytas.

3. Lietuvą iš okupacijos išlaisvinus ir toliau veikia 1938 m. Lietuvos Konstitucija, kol ji teisėtu keliu bus atitinkamai pakeista.

4. Respublikos Vyriausybė, laikui atėjus, bus sudaryta Vyriausiajame Lietuvos Išlaisvinimo Komitete koaliciniu pagrindu politinių grupių susitarimu.

5. Demokratinė Lietuvos valstybės santvarka

ALIJANTU KARO JĒGOS UŽĒMĖ ROMĄ.— Si žinia pasiekė šią kontinentą birželio 4-tą. Taipgi su šia žinia paskelbta, kad Vatikano valstybės neutralumas pagerbtas ir Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII-tasis liko saugus. Taipgi apsaugotos religinės ir kultūrinės Romos miesto vertybės. Šventasis Tēvas pareiškė savo padėkos žodį abiems kariaujančioms pusėms, kad jos aplenkė Romą su didžiaisiais susirēmimais. Birželio mėnuo Romai, bus istorinis. Nes pavojujus buvo didis ir jis nuslinko, kaip juodas audros debesys.

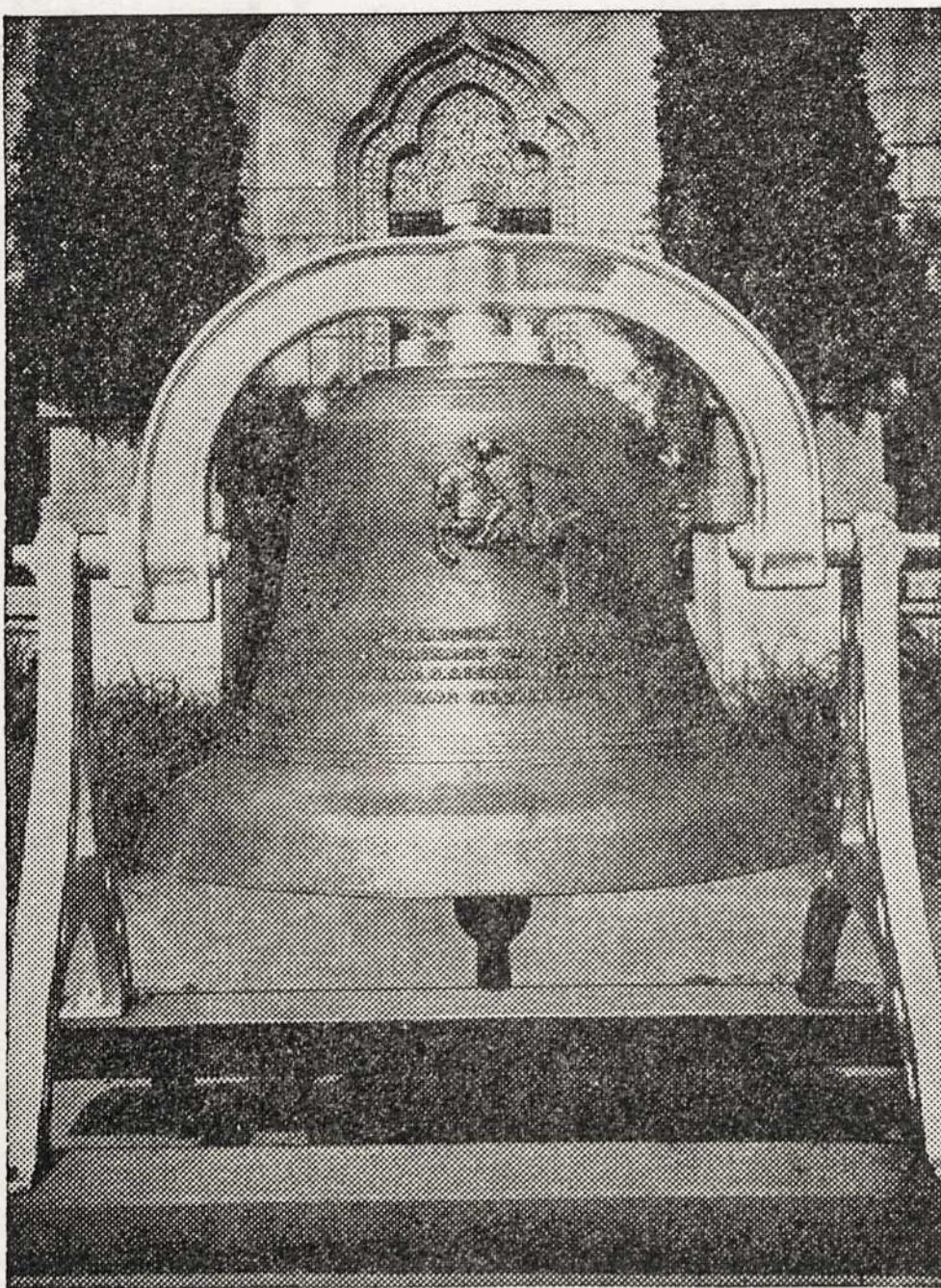
bus suderinta su plačiųjų tautos sluogsnių interesais ir bendromis pokario sąlygomis.

6. Respublikos Prezidento ir Seimo rinkimų įstatymai bus reformuoti pagal demokratinius rinkimų principus.

7. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, vadovaudamas Tautos kovoms ir darbams Lietuvos išlaisvinti, Lietuvos valstybės suvereninių organų veikimui atstatyti, demokratinei Lietuvos santvarkai atkurti ir kraštui nuo bolševizmo ir kitų jo gyvenimą ardančių veiksnių apginti, vykdys kuoplačiausią visuomenės konsolidaciją, lygins politinių grupių tarpusavio nesusipratimus.

8. Didžiai vertindamas tautinių karo pajėgų reikšmę kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo, Komitetas visokeriopai rems Lietuvos kariuomenės atkūrimą.

9. Komitetas palaikys glaudžius ryšius su Lietuvos pasiuntinybėmis ir konsulatais ir bendradarbiaus su užsieniu, ypač Amerikos lietuvių ir su visomis tautų apsisprendimo laisvę ir Lietu-

LIETUVOS LAISVĖS VARPAS, kuris prieš 25-kis metus įsteigtas Chicagoj ir padovanotas Lietuvai. Iki bolševikų užplūdimo ant Lietuvos ir pasmaugimą nepriklausomybės varpas kabojo Karo Muziejaus bokšte, Kaune. Ši mėnesį Chicagoj minimas varpo įsteigimo jubiliejus. Ant varpo yra išrašyti šie reikšmingi žodžiai:

*O, skambink per amžius vaikams Lietuvos,
"Kad laisvės nevertas, kas negina jos."*

vos nepriklausomybę, pripažiančiomis tautomis.

10. Kultūrinei ir ūkinei Tautos pažangai pa-spantinti ir valstybės gyvenimą veikiau į normalų kelią grąžinti Komitetas rinks ir ruoš medžiągą išlaisvintosios Lietuvos administracijai, ūkiui, socialiniam gyvenimui, teisingumo ir švietimo darbui tvarkyti.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, skelbdamas Lietuvių tautai šią savo deklaraciją, kviečia visų politinių nusistatymų geros valios lietuvius nusiteikti tarpusavio bendradarbiavimo ir vienybės dvasia nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Vilnius, 1944 m. vasario 16 d.

**VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO
KOMITETAS.**

THE PASSING PARADE

They sat there, those two, the young priest and his little server. The passers-by wondered what he had to say that could catch the deep interest of the priest. It was a tale of a childish peccadillo at home, a shattering rebuke, a mulish stubbornness, and then the hardest of all the punishments, he had to stay in his room and miss the Coronation service in the church. Once the doors were shut and locked and the echo of the footsteps had faded away, he had turned to the statue of the Blessed Mother, and to her he told his tale of guilt and sorrow and whispered his pressing desire to honor her — his Heavenly Mother. So he busied himself to find the prettiest flowers, the straightest of candles; and in tears he built an altar for her. For her crown, he placed his rosary, the most beautiful crown of all, about her head.

But he had worked and cried too hard; and so before this altar of our Lady he lay down and was soon fast asleep. Then he dreamed the most beautiful dream of all — he dreamed of the Coronation Day in heaven. He saw the angels furtively scurrying to their hidden flower beds to fashion a crown from the most delicate of buds. His eyes grew wide with amazement as he saw the immense multitude gathered about the heavenly throne singing hymns to our Lady. There in the front row, he saw St. Joseph, so proudly smiling; and he saw St. Peter, hurrying about and gently keeping the little children in their ranks. (He looks so much like Dad, he thought). There stood the soldiers with Sebastian at their head, — so tall and strong and straight. Then, to him it seemed that even the stars shook at the pageans of song that went up as Her Son stepped down from the high throne and crowned her as the Queen of the Heavenly Court.

"Father, he said, and when I woke up there were Mom and Dad kneeling before my altar. Mom was crying, and Dad was so happy about something, that he never said a word about my putting on all the lights and letting them burn."

J. G.

MADRE MIA.

Madre Mia

*You cannot say you can't,
And you won't say you won't,—
So you will, — won't you?*

In these days of war, seasoned troops may be said to be those mustered by the army and peppered by the enemy. — *Brunswick (Ga) News.*

Gražios sielos vyras, kuris myli tiesą

Keletas kunigo Jono Vaitiekūno gyvenimo bruožų. Jo gyvenimas įdomus ir žavintis.

(Prie dedamo viršelyje atvaizdo)

AMTOS grožis palieka žmoguje, ypač jaunuolio širdyje, gilius pėdsakus. Nors kunigas Jonas Vaitiekūnas gimė ne pačioje gražiausioje Lietuvos apylinkėje, bet jo siela ir širdis yra labai graži, žinoma, Dievas jam nepagailėjo ir fizinio grožio ir sveikatos. Vyras yra ir iš stuomens ir iš liemens, kaip dažnai kas pasako. Jis gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, 1897 metais, o augo Subačiaus parapijoje. Subačiaus žmonės yra malonūs, simpatingi, ir mėgsta muziką ir dainą. Todėl ir Jonas dažnai mėgsta užtraukti lietuvių liaudies dainas. Ypač jis mėgsta tuos žmonių susibūrimus, kur skamba graži lietuviška daina, ir pats kartais pritaria dainuojantiems. Kai jis išgirsta dainuojant. "Lietuva brangi mano tėvynė", iš jo akių ištrykšta ne viena gaili ašarėlė.

Tikrai kunigas Jonas yra gilus lietuvis patriotas, kuris myli savo tėvų šalį Lietuvą ir Amerikos kraštą, kur jis dabar gyvena ir visu pasišventimu dirba šaunų katalikišką, lietuvišką ir amerikonišką darbą.

Visuomenė turėtų plačiau pažinti kunigą Joną Vaitiekūną. Ypač amerikiečiai lietuviai vyčiai turėtų apie jį daugiau žinot. Mat jis daug veikė i rūabarveikia su vyčiais. Todėl tuo tikslu ir rašau apie kunigą Joną, kad jaunimas žinotų kas jis yra.

JAUNYSTĖS DIENOS

Jonukas ir vaikystės dienose buvo tikras lietuvis patriotas. Jis lankė pradžios mokyklą, ir pareikalavo iš rusų mokytojo, kad jis dėstyti pamokas lietuvių kalboje. Rusas mokytojas Jonukui pareiškė, kad jis to negali, nes nemokas lietuviškai. Tada Jonukas tarė:

"Tai tamstai Lietuvoje ne vieta. Grįžk sveikas į Rusiją". Žodis po žodžio, Jonuko pasikalbėjimas su rusu mokytoju virtė ginču. Ir rusas davė Jonukui žandinę. Gi Jonukas nė nepasijuto, kaip spryrė jam į tarp kojų. Rusas susmuko ir apalpo. Jonuką išvarė iš mokyklos su "vilko bilietu", tai yra, be teisės stoti į bet kurią kitą mokyklą. Tad Lietuvos Jonuko mokslui ir apšvietai kelias užsidarė. 1912 metais jis atvyko į Jungtinės Amerikos valstybes ir apsigyveno Lewistone, Maine. Ten jis su S. Bugnaičiu ir kitais suorganizavo Jaunimo Ratelį, Vyčių Pranokėją. Su vyčiais dirbo su didžiausiu pasišventimu ir energija. Nieko nesigailėjo Vyčių organizacijos reikallams, kad tik jaunimas būtų gražus ir susipratęs.

Jonas Vaitiekūnas 1916 metais išstojo į La Salette Kolegiją, kuria baigė 1923 metais. Jis moksle pasižymėjo dideliais gabumais.

JONAS PAŽISTA PLATŪ PASAULI

Jonas Vaitiekūnas iš Amerikos nuvyksta į Romą, amžinąji miestą, kur mokės Gregorianum universitete, nuo 1923-27 metų; ir ten išsigijo filosofijos licencijatą (mokslo laipsnį). Paskui nuvyko į Austriją, Innsbruke, studijuoti teologijos (nuo 1927-30) mokslų, ten gavo teologijos bachelauratą. Ten pat išventintas į kunigus, tuč tuoju išvyko į Jeruzalę, kur atlaikė pirmąsias šv. mišias. Laimingas kunigas Jonas, kad jis galėjo laikyti pirmąsias šv. mišias ten, kur Kristus, tobulas Žmogus ir Dievas, kalbėjo apie meilę, tiesą ir grožį, kur Kristus mirė už žmonių sielas ir prisikėlė Velykų rytag, kur apaštalai gavo Šv. Dvasią. Be abejo, Palestinos žemė, ypač Jeruzalė, turėjo giliai paveikti į kunigo Jono protą ir širdį, ir į visą jo gyvenimą.

Kai man teko gyventi pas jį Providence, žavėjaus jo ne tik gera širdimi, bet ypač jo pamaldumu į Eucharistiją, į Švč. Panelę Mariją. Dažnai tek davė jis matyti vakarais bažnyčioje prie altoriaus, jo rankose buvo šv. rožančius. Iš jo širdies plaukė gili malda už Lietuvą, už Ameriką ir už Šv. Kazimiero parapiją Providence, kur jis sekmingai klebonauja.

GRIŽO Į LIETUVĄ

Jonas tapęs kunigu grįžo į Lietuvą ir Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas jį paskyrė Panevėžyje, Šv. Petro ir Povilo bažnyčios, vikeru, jis ten vikaro iki 1932 metų. Didelė parapija, daug jaunimo. Panevėžyje irgi uoliai dirbo su pavasarinkais ir kitomis organizacijomis. Kunigas Jonas už tiesą guldo galvą.

Jis niekam nebijo pasakyti tiesos žodžio. Jis pasakė tiesos žodį valdžios pareigūnams, kai jie ėmė varžyti katalikiškų organizacijų veiklą ir net uždarė moksleivių ateitininkų organizaciją. Užtat jis valdžios pareigūnams už tiesos žodį buvo departuotas iš Lietuvos į Ameriką. Bet jis nepyko ir dabar gerai atsiliepia apie tuos, kurie jį išvarė iš Lietuvos. Tai krikščioniškos dvasios ženklas.

Teko kunigą Joną sutikti kelis kartus Lietuvos, jis paliko man gerą įspūdį. Visuomet gyvas, linksmas ir energingas.

VĒL ATVYKO Į AMERIKĄ

Kunigas Jonas Vaitiekūnas atvyko į Ameriką ir mėnesį profesoriavo Marianopolio kolegijoje, Conn., kun. L. Kavaliauskui, Providence klebonui, mirus rugpjūčio 8 d., 1932 m. tapo Šv. Kazimiero parapijos klebonu. Čia jo darbuotė buvo ir yra nepaprastai didelė. Parapijos nuosavybė išūgdė iki 160,000 dolerių vertės (buvo verta

40,000). Jo rūpesčiu buvo pastatyta Šv. Kazimiero lietuvių parapijos pradžios mokykla, kur vaikai auklėjami katalikiškoje, lietuviškoje ir amerikoniškoje dvasioje.

Kunigas Jonas toli permačia ir rūpinasi parapijos reikalais, todėl jis dėjo visas pastangas, kad parapija turėtų savo mokyklą, nes mokykla yra viena iš priemonių, kuri duoda parapijai naujų jėgų, gyvumo ir stiprumo. Dabar jis gali pasidžiaugti gražiais mokyklos vaisiais.

Teko nekartą būti Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, Providence, R. I., žavėjaus žmonių religiniu gyvenimu ir dinamiškumu, iškalbingumu, giliu protu, gyva vaizduote, jautria širdimi ir dideliu darbštumu. Tai vyras, kuris vertas pagarbos ir meilės. Ir tikrai žmones jį myli. Kaip gi žmones jo nemylės, kad kunigas Jonas visas jėgas deda žmonių dvasinei ir medžiaginei gerovei. Jis duosniai aukoja įvairiomis lietuvių katalikų kultūrinėmis ir mokslo įstaigomis. Jo duosnumą žino Tėvai Marijonai, Šv. Kazimiero Seserys ir kitos įstaigos. Jis taip pat ištisia duosnią savo ranką ir vargšams, kurie yra reikalingi pagalbos.

Kunigas Jonas yra vaišingas ir myli svečius, todėl jų pas jį netrūksta.

Jis yra visų mėgiamas ir mylimas, nes jis yra jaunos dvasios ir gražios sielos vyras. Su juo visi mėgsta pasikalbęti, nes jis yra giliai išsilavinęs, plačiai pažista pasaulį ir moka daug svetimų kalbų.

Jis taip pat deda visas pastangas, kad Lietuva vėl atgautų nepriklausomybę, jis nori pamatyti savo akimis laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Reikia tikėti, kad troškimai išsipildys, nes lietuviai niekam nenori vergauti: ne naciams, nei bolševikams, nei kam kitam.

K. Baras.

Jaunimas

Jaunimas tai mūsų

Tautos ateitis,

Nes tame glūdi

Senųjų viltis.

Jaunimą paneigti

Nėra išminties,

Nes ji čia praradus,

Nelikytų vilties.

Jaunim's — tautos žiedas,

Visiems čia brangus;

Dorai išaukštetas,

Niekur neprazus.

Visiems priduos džiaugsmo

Kur tik tai jis bus,

Ir neš visai tautai

Gausingus vaisius.

* * *

DuBois, Pa.

Kun. M. J. Urbonas.

DIEVAS SU MUMIS. — Mūsų šventas tikėjimas mums sako, jog už altoriaus durelių; ant alto- riaus, kunigui betariant iškilmingus konsekracijos žodžius; monstrancijoje laike palaiminimo; šventųjų bei nusidėjelių, neturčių ir turtuolių, Šv. Tėvo ir vaikelių širdyse laike Komunijos — yra Jėzus Kristus tikras Kūnas ir Kraujas su Viešpaties Dievybe ir Žmogybe. Garbingas Kristus, visas Kristus, Dievas — Žmogus kėlęs iš mirusiųjų ir sėdžis Tėvo dešinėje, kunigui tik įsakius, ateina iš Dangaus tyliai, be trimitavimo, be matomo angelų palydėjimo ir pakeičia tą apskritą Ostiją į Save. (Žvaigždė).

NEVERK, MOČIUTE!

(Eilės prozoje)

Neverk, močiut' jei sūnus karēj. Jis gina tavo — mano tėviškę. Jis nori greitai, gerai laimeti ir prie tavęs, močiut, sugrižti. Yr' noras tavo skanių kepimų, užmigti, šiltoj, minkštoj lovoj; užmiršt' sunkų darbą, kuri atlieka karštyj, šaltyj, naktj ir dieną. Nor' gerai padaryti, laimeti, mūs nelabus priešus nugalėti.

Močiut, neverk, karščiau pasimelsk, kad nežūtų kruvinam' mūšyje. Neverk, jai žinia būt nelinksma, kur piautų širdj, kol būt kraujuose; kad visas tavo kūnas skaudėtų; kad jis prie tavęs daugiau nesugriž.

Atmink, močiut, jis nebuvo vienas, kur žuvo mūšyje, karžygiskas vytis. Užmiršk verkti, jis to nenorėtų. Gyvenimas visad negal būt daina. Padaryk gerą kiekvieną dieną, laikui bėgant pranysks jūsų baimę. Jis nori greitai, gerai laimeti ir prie tavęs, močiut, sugrižti. Red Cherry.

APIE LIETUVOS ISTORIJĄ

(Straipsnis diskusinės, Redakcija)

Rašo K. M. U.

Š lietuvių istorikų reikalaujama, kad pieštų Lietuvos praeities didingumą. Iš kur tas reikalavimas? Ar ne užsikrētimas svetima dvasia? Lenkų tarpe jos yra. Jų tautinis himnas prasideja žodžiais — "Dieve, Kurs Lenkijai per taip ilgus amžius davei spindēti galybe ir garbe". Bet ne pas vienus lenkus tai yra. Prancūzai rodo daug noro didžiuotis galinga praeitimi savo tautos. Senovės romėnai irgi turėjo to pasididžiavimo praeitimi. Daug randasi pas italus. Lietuvių nei praeities tikrenybei, nei būdai nei, pagalios, skoniu iš netinka. Lietuvis iš prigimties yra palinkęs pašiepti, pajuokti buvusios didenybės likučius, pagal rusiško išsireiškimo "ostatki priežniavo veličija" ir retai kada pasakys: "geresni ponu likučiai, negu praturtelių blizgužiai." Į kiekvieną norą prabociai nuopelnais pasididžiuoti reikėtų atsakyti žodžiais paimtais iš Krylovo pasakėčios: "Žąsys". Pasakėčios turinys trumpos: Žąsys, piemens botagu varomos į turgavietę piktinosi, kad jų garbinga kilmė yra prasčio-ko niekinama; mat, jos buvo kilusios nuo tų žąsų, kurios, kaip istorija sako, savo laiką Romą nuo Gallų užpuolimo išgelbėjo. Po gražių pasikalbėjimų pasakėčia baigiasi tvirtu piemens pareiškimu, kad tų žąsų prabociai už savo gerą darbą gavo tinkamą garbę; bet jūs, sako, nieko gero nepadariusios, o norinčios tik prabociai didžiuotis, tinka tik vienam daiktui: — kepsniui ant stalo.

Lietuvių širdys daug daugiau jaudinasi akivaizdoje ištvermės varguose, prasimušimo pro priešingumus, atsiekiu užbriežtų tikslų, pakiliu iš žemumo į aukštybes, iš neturto, iš kuoklumo į garsenybę, negu dėl nupuolančių žvaigždžių, griuvančių didenybių. Gerai atjautė tą lietuvių skoni rašytojas, kuris savo knygę pavadinuo:—"Nuo piemenėlio iki arkivyskupo," rašydamas apie didįjį Matulevičių. Ir pats Didysis Arkivyskupas tuo atžvilgiu nei kiek nesiskyrė nuo eilinio lietuvio. Jis tą nekartą pabrieždavo savo žodžiuose ir raštuose. Vienas jo išsireiškimas čia pažymėtinės. Jam būnant Amerikoje, per prakalbas Cambridge, Mass., iškilo Amerikos lietuvių patriotizmo klausimas. Matulevičius atsakė: "Amerikos lietuviai... Jungtinė Valstybės vėliavos... žvaigždžių žibėjimą tepadidina savo darbštumu, gabumais ir veikalų tobulybe". Nei žodžio apie pasididžiavimą prabociai, apie garbę ieškojimą; viskas apie asmenišką pasidarbavimą.

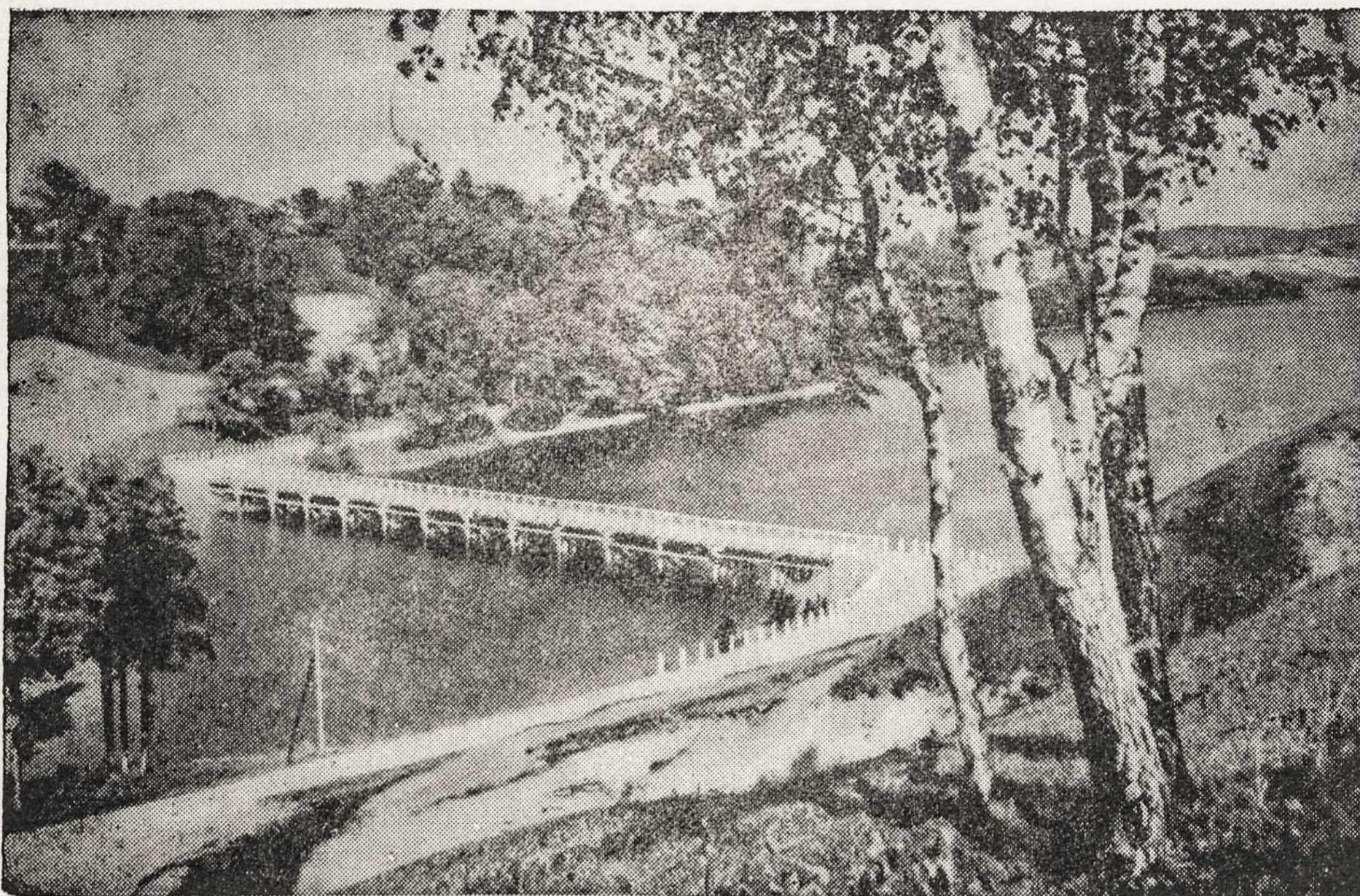
Praeities didvyrių šiokiame ar tokiam kritikavime Matulevičius nemėgdavo pats dalyvauti ir neleisdavo savo pavaldiniam. Sakyda-vo: "Palikit numirēlius numirēliams. Tegul ilsisi ramybėje". Žinojo tas Šventas Vyras, kaip Vie-

pats Jėzus mokino ir barė žydus, besididžiuojančius savo abraomiška kilme; žinojo, kad Dievas kitą syk "nuo mėšlo pakelia žmogų, kad jį pasodintų tarp kunigaikščių", jei sau to užsitarnavo; žinojo, ką Šv. Paulius rašė galatiečiams: "Negeiskite tuščios garbės, vieni kitus pykdydami vieni kitiems pavydēdami. Tegul kiekvienas ištiria savo darbą ir taip jis turės garbės tik pats sau bet ne prieš kitą."

Taigi grįždami prie tautinio didžiavimosi sa-vo prabociai, matome, kad tas didžiavimasis nēra nei kokia dorybė, nei lietuvių ypatybė, nei jokių naudingų sekmių šaltinis. Tai kam tokioj pasididžiavimo dvasioj rašyti tautines istorijas? Ar ne geriau būtų, ar ne naudingiau taip Lietuvių Istoriją rašyti, kaip Šventus Raštas žydų tautos istoriją piešia. Ten pirmoj vietoj yra sta-toma Dievo valia, Dievo Apvaizda, besirūpinanti žydų išrinktaja tauta. Ir paskui yra nurodoma, kaip žydai per geresni gyvenimą išgaudavo nuo Dievo daugiau palaimos, o per prastesni gyvenimą užsitraukdavo ant savęs daugiau Dievo baus-mių. Be to, Lietuvių Istorijoje, taip kaip yra žydų Šventoj Istorijoje, galima iškelti ideja *pazan-gos*. Galima nurodyti, kad lietuvių tauta turėjo, kaip ir kitos tautos menkutę pradžią. Grūdelis

"CATHOLIC MOTHER OF 1944" — Underline: Selection of Mrs. Augustine B. Kelley, wife of Congressman Kelley of Pennsylvania, as the "Catholic Mother of 1944" has been announced by the National Catholic Conference on Family Life. The mother of six sons and three daughters, Mrs. Kelley is pictured with Therese, Kathleen and Marcella. Five of her sons are in the Armed forces, said to be the largest representation in the service from any Congressional family. Harris & Ewing photo. (NCWC).

Graži tu mano, brangi tėvynė
Šalis, kur miega kapuos didvyriai.

Graži tu savo dangaus mėlyne!
Brangi: tiek vargo, kančių prityrei. (*Maironis*)

pasėtas geroj dirvoj. Iš to grūdelio išaugo, tiesa, ne didelė, bet graži tauta, sveika, žadanti kuopuikiausiai, jei Dievas palaimins ateityje išsivystyti. Lietuvių tauta niekados dar nebuvu didelė. Buvo, tiesa, kadaise didelė Lietuvos Kunigaikštystė, bet lietuviškumo joje kaip ir visiškai nebuvu. Dabartiniu laiku lietuvių sąmoningų yra daugiau, negu jų buvo prieš šimtą metų. O prieš du šimtų metų buvo dar mažiau, prieš tris šimtus dar mažiau ir t.t. Vienu žodžiu, lietuvių tauta nėra mažėjanti, nykstanti, bet priešingai: auganti, vis didėjanti tauta. Tai nėra, kaip gal kas sau įsivaizduoja, menki likučiai kažin kokios buvusios didenybės, kažin kokia senoviška priešvaniinė liekana, savaimi žūstanti, kurią reikia visokiais dirbtiniais būdais gaivinti ir gelbēti, kad dar nors kiek pagyventų. Priešingai, jauna, pilna gyvybės, vos tik iškylusi, o jau pukiai išsivysčiusi tauta, su gražiausia ateitimi, žinoma, jei Dievas palaimins. O apie Dievo palaimą nėra nei ką abejoti, nes, jei Dievas leido iki šiol tokiose nepatogiose sąlygose lietuviams gyvuoti, tai leis tuom labiau ateityje, o gal, net paskyrė lietuviams ateityje atlikti kokią nors nepaprastą, visai žmonijai naudingą, darbą, dėl kurio atlikimo ir rezervavo lietuvius ir išlaikė juos, kad tik vėliau pasižymėtų.

Įdomus palyginimas, kad mūsų Jungtinės Valstybės — viena jauniausių pasaulyje tautų savo užgimimo dienose, t. y. Jurgio Washingtono dienose, turėjo tik tris milijonus amerikiecių. O kiek jų dabar turi? O kiek jau darbų atliko ta jauna tauta? O kiek dar atliks?

Jeigu tą idėją apie lietuvių gyvybingumą, koks laikraštis, kad ir "Vytis", pasisavintų, ir ją konsekventiškai, pastoviai, su tikru, nuoširdžiu įsitikinimu vestų, kovodamas su visais, tai idėjai priešingais išsireiškimais, tai, be abejonės, daug daugiau padidintų skaičių lietuvių patriotų. Nes kas gi gyvas ir sveikas nori priklausyt prie senos, mirštančios, pelesiais atsiuodančios tautos tik del to, kad tai likučiai buvusios didenybės? O priešingai: prie jaunos, prosperuojančios, pažangiojančios, Dievo palaimintos tautos su mielu noru prisipažins kiekvienas ir jaunas ir senas. Ta ideja turėtų vadovautis rašantieji Lietuvos Istorija, nes jinai tikrai ten randasi.

(*Daugiau bus*)

Saugokitės alaus! Nuo to laiko, kai aš beveik nebegeriu vyno, jaučiuos daug tinkamesniu gyvenimui. Būčiau laimingas, jei galēčiau visiškai atsikratyti vyno. *J. W. Goethe*.

In Defense of Lithuania

The 1941 Uprising of Lithuanians

When The Russian and Germans became enemies June 22nd., 1941 and began to wage war, Lithuanians tried to revolt and some 4000 died in the attempt.

Germans approved the liquidation of the Lithuanian organization and forbade assemblies and meetings.

The Germans liquidated the Provisional Government set up by the Lithuanian partisans as soon as the Russian - German hostilities broke out.

Compulsory labor introduced by the Soviets is largely maintained in German-occupied Lithuania. (Extracts from "The Lithuanian Situation" pages 20 to 43).

U.S.A. Lithuanians' Efforts to Regain Lithuania's Independence

There are according to rough calculations more than one million Lithuanians in America. They all feel deeply about what has taken place in Lithuania. When the Tsar's underlings ran riot over the country, U. S. Lithuanians organized meetings of protest, e. g., in 1893 because of the Massacre at Kražiai, Lithuania. At the turn of the century Lithuanian benefit organizations as the S. L. A. and S. L. R. K. A. began to raise a fund for Lithuanian's fight for cultural and national freedom. Lithuanian Catholic established the TAUTOS FONDAS in 1914 and through its 96 chapters raised 94, 767 dollars for Lithuania's needs. From 1917-18 the Lithuanian Catholic public gave Lithuania \$300,000 instead of the expected \$50,000. In all the TAUTOS FONDAS raised about \$600,000. One of the monumental works was the solicitation of 1,000,000 signatures to a document, demanding that the United States government recognize Lithuania as independent. The signatures were collected into 139 volumes and on May 31, 1921 they were tendered to President Harding. Nearly 10,000 participated in a New York demonstration for Lithuania's Independence. U. S. Lithuanians bought Lithuanian War Loan Bonds for \$1,800,000. ("Lietuvos Enciklopedija", I t., p. 406, K. Gineitis Amerikos Lietuviai).

At present the U. S. Lithuanians are confident that our victory will bring freedom to Lithuania. Many Lithuanians have volunteered into the U. S. Army; Lithuanian Red Cross Units have been organized. To commemorate the Anniversary of Lithuania's Declaration of Independence U. S. Lithuanians have formed a Blood Legion, whose members have given blood for our wounded. The most important aspiration of Lithuanians here

is to purchase War Bonds to help U.S.A. All Lithuanian groups (except the Communists) in Pittsburgh, on August 5th 1943 the conference resolved to buy 10,000,000 worth of War Bonds. U. S. Lithuanians are ever inspired by President Roosevelt's promise to a delegation of Lithuania's on October 15th, 1940 — that Lithuania's independence is not lost, but temporarily suspended."

MARTYRED LITHUANIA

By MISS JOAN NORKŪNAITĖ

Reprinted from Hartford Daily Curant

Lithuania, for four hundred years, sacrificed, partitioned, betrayed and martyred, not once but again and again, has suffered a holocaust of terror, the like of which Nazi "supermen" have especially reserved for all peoples whose very existence constitutes a "threat" to totalitarian barbarism. If a people may be truthfully said to have a national culture, language, literature, poetry, music, arts and crafts, such as the Lithuanians, tenacious of living values, have displayed throughout their history — then they must be starved, enslaved, massacred to the last man, woman and child, their national monuments razed, their cultural institutions annihilated, their literature destroyed, their language obliterated. Only if their women are blonde may some of them be carried off into captivity for breeding purposes. Such is the way of Attila the Hun.

The recital of what National Socialist German, chiefly through the instrumentality of Heinrich Himmler's inhuman torture-squads, the Gestapo, has now accomplished in Lithuania, recently and thoroughly documented, now comes to us from Sweden. A tale to make the blood run cold, it belongs with Coventry, Lidice and the infamy of which Hitler's organized marauders, Warsaw ghetto, among the blackest pages of arsonists and cultural rapists are capable. The bare facts are in themselves sufficient to reveal once more, if that were necessary, that the Nazi crime is not against Europe in general or any nation in particular: it is specifically against humanity, against man himself. It is the outward manifestation of the oft-expressed Nazi ethic: "To live is to kill".

Here is the calendar: Lithuania, a country of 2,879,000 inhabitants, plundered bare of her material wealth; 700 industries, factories and businesses, the Kaunas Trust and all banks, confiscated; systematic wrecking of the countryside; all estates and farms given over to German settlers; ruthless persecution of the educated classes; all prominent intellectuals, professors, physicians, lawyers, clergymen, herded into concentration camps or dungeons; four members of

GARNIŲ TĒVYNĖ. — Lietuva — garnių tėvynė. Kiekvieną pavasarį garniai iš šiltų kraštų grišta į Lietuvą vaikų perėti. Garniams lizdo pagrindą turi padėti žmogus, tai yra įkelti į medžišenas akēcias, kuriose garniai susuka lizdą, kaip atvaizde matome.

the Lithuanian National Council arrested; all universities and public libraries closed; all laboratory and scientific equipment in institutions of learning, and all books in the national libraries, destroyed or stolen; all apparatus in the Vilna Academy of Medicine smashed; manuscripts for the Lithuanian dictionary compiled for over forty years, and carefully stored in the Academy of Sciences, seized and burnt; 2000

gramophone recordings of Lithuanian and Lettish folk-song, pounded to fragments; the Academy of Arts ransacked; in Kaunas, the archives of the Academies of Science and Music and of the Faculty of Law, destroyed: 10,000 volumes from the State Library and 23,000 from the University Library, stolen, doubtless to make pagan bonfires; and the tale of horror, terror and looting is not yet ended.

The excuse? Obviously the Nazis never do anything except on a "strictly legal" basis of "reprisal" and "discipline", and so, of course, there had to be a pretext for upholding "totalitarian authority". In February of this year, the Nazis warned General Stasys Bastikis and Minister Kubiliunas, chairman of the National Council, that the Lithuanians must now assume an active role in upholding "the new order of the centuries" by raising a volunteer army to participate in Germany's war on Russia. The Council refused unless Lithuania, recently under Russian domination, should be granted by the Third Reich strict guarantees of her future independence. On the ground that Germany could not wait and that political questions could be discussed only after victory, the Nazi Vice-Governor, von Rintelen, appealed over the heads of the Council to the Kaunas Archbishop Skvireckas, to support the German demands. The Archbishop retorted that he would never be guilty of "luring Lithuanian youth into the Nazi trap".

The Nazis thereupon printed their own recruitment appeals, to which a scant two hundred volunteers responded. In other words, the whole carefully built-up Nazi campaign of "conciliation" by intimidation and blackmail collapsed, a total fiasco. Immediately thereafter, Heinrich Himmler and his Gestapo horde descended upon the hapless nation and the methodical devastation of the last cultural vestige of everything Lithuanian began. The black-uniformed, death's-head locust of Adolf Hitler have succeeded in writing the all-but-final chapter in the martyrdom of a virile people. Once more, Nazi barbarism has apparently triumphed over the culture of a nation, the integrity of the soul, the dignity of man.

Nuoširdus Ačiū!

Liet. Vyčių organizacijos ir savo vardu reiškiu širdingą padėką New York ir New Jersey apskričiui už finansavimą balandžio mėn. "Vyties" laidos ir apart to, dar už auką \$12.59.

Gražus darbas vyčiai! Ačiū!

*Pranas Razvadauskas,
L. Vyčių Centro pirm.*

Gauk nors vieną narį, ar narę zacių ir būsi veiklus organizacijos kuopai, o pasitarnausi savo organi-narys.

OUR CHAPLAIN ON THE FRONT LINE

Chaplain (Capt.) Alphonse J. Paulekas, who is somewhere in the Southwest Pacific area, writes the following descriptive experiences.

"We had quite an important task to accomplish, and so to exercise it successfully, much preparing had to be done. One beautiful morning, we reached the proposed and to-be occupied spot. The preliminaries to beaching were an experience. One could describe it interesting, colorful and exciting. Sometimes I think I would have enjoyed the experience more by sitting in some well-upholstered seat of an air-conditioned theatre like Radio City. You either saw or read about the rumpus the American Legion created in New York City several years ago. Perhaps you may know more about the uproar and even blood-shed caused by miners on strike. Well, the fantastic feats of the strike compared to what happened here one early morning may be called a mild tea party of a broken-down church choir holding their annual get-together to decide by secret ballot the schedule of traditional hymns they would sing, and, of course, that they have been singing from grandma's days, for the various feasts of the year. Here, all hell broke out. It was really a pleasant thrill (if one likes such thrills) to witness a demonstration of perfectly timed teamwork and power, put on by the Navy, the Air Force and the ground forces. This is one experience one should never miss. And one that I shall remember for a long time. The waters, the land and the air rocked, quaked, reverberated, or to put it another way, trembled at the expectation of something colossal or at the approach of general judgment described so graphically in the Scriptures. The Japs never had a chance, nor have they. In short order beach-heads were established and what Japs there were in the area, the bombs and shells got them, as is very evident from the many spots marking the grave of some Jap, or the same boms and shells made them cut a trail through the jungles, hot-footing it to safer terrain. But even these were rounded up in no time. As far as enemy ground forces go, there are none in this area. The only chance left to the Japs to irk us into trying some sneak raids at night. But, even then, they won't dare come too close or low, because they got a good taste of what we can throw at them. Some Jap planes, that got an overdose of our medicine, crashed in the bay or nearby hills. One night we got two definites and one probable. One was seen crashing in the ocean, a ball of fire, while the other one was found in a field some miles away. Now they keep their distance. I would, too, if I were in their boots. It is the ordinary occurrence to see our planes of every type and description fly over our area to give some Jap pocket resist-

Marija, vesk mus i Pergale!

ance a dose of specially concocted stuff, what spells nothing but havoc and puts terror into the hearts of even the bravest. That is just what the Navy and Air Force did before we, of the ground force, made the invasion on land. When I saw the craters our bombs and shells made, I must admit, I whispered a prayer thanking God, that they were not dropped on my head. I rather suspect that even my head would not have withstood the pounding. Then I saw the countless number of craters, how the trees were stripped of their foliage by the shrapnel, and how some really gigantic trees were uprooted or knocked over by the blast. Yours truly felt a cold chill run up his spine and the fear of the Lord put in him. I'm sure the Japs were slightly more disturbed by the spectacle than I was, because they were in these Jungles, when the "hatching eggs" were being laid on their heads. If any Japs were near any of the craters, I have my grave doubts whether a dehydrated blotter could collect the remains.

"Now that I can sit back in these long and dark evenings and reminisce, it makes me get a good laugh when I think how yours truly with plenty of others as company, hit the dirt, hugging it tighter than any two love-birds ever thought of hugging each other, as plane after plane passed overhead, and string after string of bombs interspersed with cannon fire, blasted away at what seemed like a stone's throw from where we were. The constant roar of planes overhead made the most modern, super-deluxe shower look like a trickle compared to the salty beads of perspiration that ran down my brow on to the ground.

(To be continued).

12

Roosevelt Writes Invasion Prayer

WASHINGTON (AP) —

This is the invasion prayer which President Roosevelt wrote while Allied troops were landing on the coast of France, June 6, 1944, and which he read to the nation by radio that same night:

My Fellow Americans:

In this poignant hour, I ask you to join me in prayer:

Almighty God: Our sons, pride of our nation, this

day have set upon a mighty endeavor, a struggle to preserve our Republic, our religion, and our civilization, and to set free a suffering humanity.

Lead them straight and true; give strength to their arms, stoutness to their hearts, steadfastness to their faith.

They will need Thy blessings. Their road will be long and hard. The enemy is strong. He may hurl back our forces. Success may not come with rushing speed, but we shall return again and again; and we know that by Thy grace, and by the righteousness of our cause, our sons will triumph.

THEY WILL BE SORE TRIED

They will be sore tried, by night and by day, without rest — till the victory is won. The darkness will be rent by noise and flame. Men's souls will be shaken with the violences of war.

These are men lately drawn from the ways of peace. They fight not for the lust of conquest.

Tavyje Tautos Viltis

JAUNIME galingas, jaunoji karta!

Tikisi, laukia iš mūsų tauta

Gerų darbininkų, narsiųjų vadų,

Kurie sugebėtų plunksna ir kardu

Ir piuklu ir plūgu dirbt tautai išvien,

Kultūron, galybēn žygiuojant kasdien.

Tu pinki vainiką kilniųjų darbų,

Kurioje didumui nebūtų ribų.

Laimingas bus kraštas, lietuvių tauta,

Jei sveikas jos žiedas, jaunoji karta.

Kas gyvas, į darbą, dirbt tautai išvien,

Kultūron, galybēn žygiuojant kasdien.

J. Zabrockis (J. D.)

They fight to end conquest. They fight to liberate. They fight to let justice arise, and tolerance and goodwill among all Thy people. They yearn but for the end of the battle, for their return to the haven of their home.

Some will never return. Embrace these, Father, and receive them, Thy heroic servants, into Thy kingdom.

And for us at home — fathers, mothers, children, wives, sisters and brothers of brave men overseas, whose thoughts and prayers are ever with them — help us, Almighty God, to rededicate ourselves in renewed faith in Thee in this hour of great sacrifice.

Many people have urged that I call the Nation into a single day of special prayer. But because the road is long and the desire is great, I ask that our people devote themselves in continuance of prayer. As we rise to each new day, and again when each day is spent, let words of prayer be on our lips, invoking Thy help to our efforts.

LET OUR HEARTS BE STOUT

Give us strength, too — strength in our daily tasks, to redouble the contributions we make in

INVAZIJA PRASIDĖJO. — Iš Londono žinios skelbia, kad kovoja mirtinoj kovoj. Invazijos operacijoje dalyvauja per 4 lėktuvų. Pėstininkai, parašiutninkai, artilerija, laivynas — vis

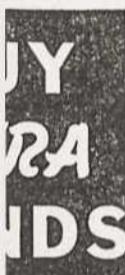
the physical and material support to our armed forces.

And let our hearts be stout, to wait out the long travail, to bear sorrows that may come, to impart our courage unto our sons wheresoever they may be.

And, O Lord, give us faith. Give us faith in Thee; faith in our sons; faith in each other; faith in our United crusade. Let not the keeness of our spirit ever be dulled. Let not the impacts of temporary events, of temporal matters of but fleeting moment — let not these deter us in our unconquerable purpose.

With Thy blessing, we shall prevail over the unholy forces of our enemy. Help us to conquer the apostles of greed and racial arrogances. Lead us to the saving of our country, and with our sister nations into a world unity that will speed a sure peace — a peace invulnerable to the schemings of unworthy men. And a peace that will let all men live in freedom, reaping the just rewards of their honest toil.

*Thy will be done, Almighty God.
Amen.*

Alijantų karo jėgos jau išlipo Prancūzijoj ir sutikę priešą 100 karo laivų. Per 11,000 tūkstančių karo įvairios rūšies i kerta kelią, į laisvę, kad pasaulis geriau gyventų...

Alijantų Invazija Europon

LONDONAS, birž. 6 d., 1944 m. — Iš Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force, pranešta, kad Alijantų karo jėgos įsiveržė į Prancūziją 100 mylių platumo frontu, tarp Cherbourg ir Le Havre. Invazija padaryta visų rūsių karo jėgų. Laivynas vartojo per 4000 karo laivų invazių; Oro jėgos veikė su 11,000 bomberių ir kovo toju; 1000 transportinių orlaivių pervežė parašiutininkų būrius. Tuojaus į kelias valandas buvo padarytas įsistiprinimas ir įsiveržta į kelias dešimts mylių gilio Prancūzijon.

Operacijos vyksta tollyn, gilyn ir smarkyn.

Prezidentas Rooseveltas atsiliepē į tautą bendrai malai dėl pasisekimo. Meldžiasi viršininkai, motinos, tėvai, broliai, seserys, giminės ir visi, kam laisvė brangi, kad tik Aukščiausias palaimintų Alijantų kilnus norus — išlaisvinti pasaulį iš diktatorių žiauraus rėžimo.

Lietuvos Vyčiai

(Eilės proza)

Virš trisdešimts metų tam atgal, ateiviai steigė vyčius tau ir man. Mokino neužmiršti lietuviškos kalbos, kad visur būt' balsas lietuviškos dainos; kad visi siektų aukšto mokslo, dirbtų dėl Dievo — Tėvynės naudos; darytų gera dėl mūs visų lietuvių, prigelbėtų Bažnyčiai, reikalais Amerikos.

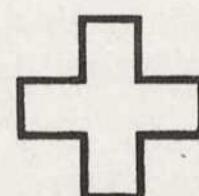
M. A. Norkūnas, dvasiškija gelbėjo, lyg žaibras iš dangaus iškilo kuopos. Dvi net Kanadoj, viena Scotlandijo; kuopos buvo ten, kur lietuvių gyveno. Visiems jų veikimas buvo naudingas, visi rašės į vyčius, vyčiai gelbėjo visus.

“Ei, vyčiai”, kodėl užgeso jūsų veikimas? Kur dingo dvasiškijos pagelba? Kur randas naršūs vyčių vadai? kur yr' triukšmingas vyčių himnas?

Vyčiai — vaikinai, dabar maršuoja, plaukia, ar oru skraidžioja. Veiklūs vyčių nariai apgalvojo tau ir man apsaugą Amerikoje, kad vėl iškilčia laisva Lietuva, kur mūs broliai, sesers gyvena.

Ei, sesers — vytės ir tu lietuvaite, rašykis veikti Lietuvos Vyčiuose, dirbk dėl Dievo ir Tėvynės, kol vyčiai vėl prie tavęs sugrįš, kol vėl iškils veikimas ir daina, “Ei, vyčiai, gyvenam tau tai ir Bažnyčiai”.

Red Cherry.

GIVE MORE
IN 1944

OFFICIALUS SKYRIUS

National Convention TO BE HELD Select Council and District Delegates Now

The postponed National Convention will be held at Hotel Lexington, Lexington Ave. at 48th St., New York City, September 23-24.

Districts may delegate two representatives to the convention; council delegates participating in the convention have but *one vote* for every 10 *fully paid-up members in the Center*. No delegate can represent more than one council, district or National office.

The convention mandates of delegates must be formal, with the council officers' signatures, the spiritual advisor's and the seal.

PLEASE MAIL MANDATES OF DELEGATES DIRECTLY TO MISS PHYLLIS GRENDAL, NATIONAL FIN. SEC., 366 W. BROADWAY, S. BOSTON 27, MASS., NOT LATER THAN SEPT. 13th FOR VERIFICATION BEFORE THE CONVENTION.

Decide now. Councils, see if you cannot pay part or all of your council delegates' expenses. Let's have as large a delegation as we are entitled to, especially in this WARTIME, WORK convention.

For the National Convention we must instruct our delegates on:

- Post-war planning
- Press and all topics of importance pertaining to our organization.
- Candidates for National Office.

Council or district desiring to propose action on any subject at the National Convention, may send such proposal to the RESOLUTIONS COMMITTEE, 5 "G" St., S. Boston 27, Mass., before the Convention.

FRANK RAZVADAUSKAS
National President

Širdingai Dėkojame!

Didžiam vyčiui ir nuoširdžiam Vyčių org. prieteliui kun. Jonui Vaitiekūnui, reiškiu širdingiausią padėką už finansavimą šios "Vyties" laidos. Ačiū!

Pranas Razvadauskas,
L. Vyčių Centro pirm.

Mūsų Seimas

L. Vyčių Organizacijos visuotinis Seimas įvyks rugsėjo mėn. 23-24 d.d., 1944, New York'o mieste Lexington viešbutyje. Seimą rengia ir vienais reikalais rūpinasi Centro Valdyba su New York'o Centro Valdybos nariais priešakyje.

Seimą šaukiamo, bet gal rasis tokių, kurie manys, kad Seimo nereikėjo šiais metais, bet Centro Valdyba gerai išstudijavo ši reikalą ir pasitarus su kitais priėjo išvados, kad Seimas reikalingas ir L. Vyčiams bus naudingas, nes turime daug svarbių reikalų, o apart to, pažinčių atnaujinimas tarp narių labai reikalingas, nes tas suveda daugiau į bendrą darbą organizacijos labui padirbēti.

Tiesa, kiek laiko atgal valdžia prašė, kad didžiojo masto Seimai būtų nešaukiami ir, pernai mes to prisilaikėme. Seimo neturėjome. Šiomet aplinkybės kiek pakitėjo ir įvairios partijos bei organizacijos šaukia savo seimus, todėl ir mes pasinaudodami tuo, paskelbėme Seimą.

Seimas būtinas reikalas kiekvienai organizacijai, nes be seimų lyg atskiriame nuo savo organizacijoje veikiančių skyrių ir, veikimas paleika lyg necentralizuotas, nejungia mūs į bendrą vieną darbą. Daabar, kada mūsų veikimą slopina šis karas, todėl manau, kad Seimas mus sutvirtins, įneš daugiau energijos ir suartins dirbtį vienam tikslui — mūsų mylimai L. Vyčių organizacijai.

Nors laiko dar yra, bet jau drįstu visus vyčius ir mūsų vadus kvieсти į seimą. Ruoškitės ir skaitlingai dalyvauskite! Pačią seimo programą ir visą tvarką paskelbsime vėliau, o dabar tik, nuoširdžiai visus prašau vieningai dirbtį, kad seimas būtų visais atžvilgiais sekmingas.

*Pranas Razvadauskas,
Centro Pirm.*

Attention Members

Is your name in the National File with your correct address? These are the vital statistics of your organization.

If you hear of anyone who has not been receiving the issue of "Vytis" regularly, let us know. It may be because the name and correct address are not in our files. Did your council send in a revised membership list this year? Did your council send in *promptly* the names of the new members? Are your current dues being forwarded to the CENTER without delay? Check.

Phyllis Grendal
*Supreme Council Financial Secretary
366 W. Broadway S. Boston 27, Mass.*

MEMBERSHIP DRIVE

**1st prize \$25.00 War Bond
2nd prize Lithuanian Self-Taught
London Publication**

Our present membership, based on the Financial Secretary's records is none too large. Remember that no one is a member of CENTER until the dues are in the hands of the Fin. Secretary.

If your council is losing members, you should find the reason and figure out how to remedy it. Do you include *all* members in your council activities? Do you give all members a chance to work? Boys and girls join an organization to get a chance to be active.

What type member is your council lacking and how can you go about getting such members so that your council will benefit by being a truly representative group?

Don't let your membership down. It is your club and every member should bring in *at least one new member a year*, especially during the DRIVE. Let's pledge ourselves to do our utmost in upholding the ideals of the KNIGHTS OF LITHUANIA organization to which our boys desire to come home to.

What other youth organization offers so much for so little dues?

Following councils are to be commended on the Membership Drive: Brockton, Mass.; Westfield, Mass.; Harrison - Kearny, N. J.; So. Boston, Mass.; Linden, N. J.; Chicago, Ill.; Kankakee, Ill.; Cicero, Ill.; Hartford, Conn.; Worcester, Mass.; Brooklyn, N. Y.; Waterbury, Conn. Patterson, N. J.; Philadelphia, Pa.; and Dayton, Ohio.

ON WITH THE DRIVE!

C-1, Brockton, Mass.	Sponsor	Credit
17 Petras Couble	Rev. J. Švagždys	15 pts.
18 Gertrude Masaitis	Lena Matulis	none
19 Marjorie Milutis	Lena Matulis	none
20 Rev. Felix Norbutas		15 pts.
21 Anne Poskus	?	15 pts.
22 Helen Tauches	Lena Matulis	5 pts.

C-10, Athol, Mass.		
1 Nellie Ladish	M. Davidonis Senk	5 pts.
2 Rev. Michael Tamulevich		15 pts.

C-26, Worcester, Mass.		
3. Lucy Tamasunas	Mary Thompson	15 pts.

C-36, Chicago, Ill.		
8 Antanas J. Bambalas	K. Zaromskis	15 pts.
9 Edvardas Kazlauskas	Ph. Rekasiutė	15 pts.
10 Violet Krukas	J. Brazauskas	15 pts.
11 Virginia Kvietkus	J. Brazauskas	15 pts.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Kino artistė GENOVAITĖ GRAŽYTĖ-GRAŽIS. Buvusi mūsų šv. Kazimiero parapijos vargonininkė ir dainininkė. Gimusi ir augusi Omaha, Neb. Ten giedojusi prie bažnytinio choro iš pat mažens. Los Angelyje apsigyveno jau gal 5 metai. Kukli tai mergaitė ir jos tėveliai. Mes tik dabar sužinojome, kad ji vaidina Hollywoodo filmose, kuomet pamatėme savo akimis ją bevaidinančią bent keliose filmose. Pasikalbėjus su Genovaite teko sužinoti, kad ji ten dirba nuo pat čia atvykimo ir visų filmų kur ji dalyvavo būtų neįmanoma suminėti šiame rašinėlyje.

Linkime dar geresnio pasisekimo jaunai ir gerais lietuvaitei.

B.S.S.

12 Mildred Rudakas

Ph. Rekasiutė 15 pts.

13 Dolores Talmont

J. Brazauskas 15 pts.

SUPREME COUNCIL

3 Ona Aleliuniene

Ig. Sakalas 15 pts.

4 Frank Čižauskas

Ig. Sakalas 15 pts.

5 Vincas Kraužlis

Joseph Boley 30 pts.

6 Roze Mazeliauskiene

Ig. Sakalas 15 pts.

There's keen competition among councils in the Membership Drive. Whichever council gets 1st prize, will be well deserving it.

PRIZES

1) Council having obtained the greatest number of new members will be presented with a War Bond worth \$25.00.

2) Member having obtained the highest points, will receive a book, **LITHUANIAN SELF-TAUGHT — London publication.**

Phyllis Grendal

Supreme Council Fin. Sec.

RIGHT NOW, while you are reading this, men are dying — American men, giving their lives to establish beachheads from which they can sweep on to Victory. That's *their* duty — to smash the Nazis and the Japs, and all they represent, once and for all — to make this a better world to live in — for *you*. And they never stop to ask the cost. You're an American — *you* have a duty, too! Here's *your* chance to do *your* share — to fight by their side on every bitter beachhead in the world. The 5th War Loan is on — the biggest Drive for Dollars in all history. You know how you can help: BUY WAR BONDS WITH EVERY DOLLAR YOU HAVE! Now is the time to buy *extra* Bonds — as many as you can. BACK THE ATTACK! — BUY MORE THAN BEFORE!

SERVICE MEMBERS' LETTER BOX

This Department has been established for our members in Service. We are calling the attention of all our Service members (whether on land, sea, or air) to become an active participant of this Department, by writing to the "Vytis". Service members may express their opinion, viewpoints, or discuss questions that may be of common interest to us American Lithuanians.

Every Service member is welcome to make the most of this Department. May it be stimulating and informative, and at the same time informal.

SERVICE MEMBERS' LETTER BOX DEPT.

% Miss Phyllis Grendal
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LETTER FROM S/SGT. V. P. TRAKIMAVICH:

"Just dropping a few lines to say hello and to let you know that I receive VYTIS... also I wish to thank the members of C-17 for the fine work they are doing while we are away.

"I wish to notify you of my change of address... when a fellow is in the Service, he always moves around a lot and I know it is pretty hard for you to catch up with us. I also wish to thank the members of C-17 for the nice Easter card I received.

An old member "Vinny".

1-st NEWS FROM PETER KUPRAITIS, U. S. Naval Training Sta., Sampson, N. Y.

"I'm a sailor boy. This place is very nice and

P. F. C. JACK L. JUOZAITIS,
Somewhere In The Pacific.

Former Ritual Committee Chairman and president of C-112, Chicago, Ill., is Somewhere In The Pacific, according to the latest reports.

"Absence makes the heart grow fonder" still prevails. He states that "it certainly would be a treat to attend one of the K. of L. District affairs or a Convention but no such luck — couldn't even get there in time if the war was over tomorrow..." also that he would "appreciate getting the back numbers of "VYTIS" and future ones, more than anything else I can think of..."

P. F. C. Jack L. Juozaitis continues to be active in organization work, though in Service. He's president of the BLACK FRIARS (Buddies Club) Somewhere In The Pacific.

I like it. At the present time, we are quite busy, but we have enough time to ourselves, also. One thing we don't appreciate — needles. We get them every week, Oh boy.

"The camp food is good — I eat twice as much as in civilian life. The place must be very clean, and we clean it. We drill with and without the arms. We get plenty of gymnastics, too. Our training will be over in about three weeks and then we'll get our 7-day leave.

"How is K. of L.? I hope it is progressing!"

NEWS FROM V. ANCHUKAITIS, U. S. N. R.

"This is to let you know of my change of address so that "Vytis" will be forwarded to me.

"The Navy is sending me here to school to try and teach me something. It's a pretty good life,

although a great change from sea duty. But I'm enjoying myself anyway.

"Give my best regards to the other Knights and Ladies, also Bronie Skrickus and Martin. I hope everything at the club is going along smoothly.

"It seems funny, everytime I look at the names of the officers of C-17, it seems that Larry is still President. What has he got, a monopoly?

"My studies are calling, so I must close. Wish you all a very happy and Holy Easter. God bless all of you.

Vichy Anchukaitis.

From the above, it is most evident that our members in Service are more than ever interested in the K. of L., its members, and in making sure that the "Vytis" is forwarded to them regularly.

We, too, are proud and happy to hear from you. Let's hear from you all!

"Gerbiamieji Vyčiai:

"Šiandien, turėdamas liuoso laiko stengiuos parašyti porą eilučių pas jumis.

"Aš dabar esu kaž kur Anglicoje. Man patinka čionai, nes esu vis arčiau mūsų Tėvynės Lietuvos. Gal ir gausiu progą atlankytis laikui bėgant.

"Aš gavau dabar porą egzempliorių "Vyties" ir esu tuo patenkintas nors ir mažai laiko turiu bet stengsiuos perskaityti. Taipgi aš gavau ir Velykų linkėjimus. Širdingai jumis dėkoju.

"Dabar prašau jūsų, kad apmainytūt mano antrašą, nes dabar jau aš manau bus ilgam laikui. Jeigu kas žinote, kur yra lietuvių Anglicoje, prašau man pranešti per laišką arba "Vyties" žurnale. Tuo kart visiems linkiu viso labo.

Vytis Jonas Virbickas (Werbicki)

(Letter received from The Commandant, First Naval District, Boston, Massachusetts, by South Boston member).

"My dear Miss Vallis:

"It gives me great pleasure to invite you to be maid of honor at the christening of the LST-1000, which is to be christened at the Boston Navy Yard...

"An official car will call for you to bring you to the Navy Yard for the christening ceremonies.

Sincerely yours,
/s/ R. A. Theobald
Rear Admiral, U.S.N.
Commandant"

Miss Amelia T. Vallis is an active member of Council 17, South Boston, Mass., defense worker, and has two brothers, Adolph and Teddy in the Service.

Sgt. Chesunas' Gun Fired Historic Shot Against Japs

By Pvt. James E. Hampton

(Reprinted from Century Sentinel)

The man who was responsible for firing the first American artillery offensive shell of our present war is now in the 100th. He is John Chesunas, of A Btry., 374 F. A. Bn., who at the time was attached to the 89th F. A. Bn., of the 25th Div., stationed in the South Pacific.

The historic shot was fired two days after Pearl Harbor from a 105-mm howitzer which was under the command of Sgt. Chesunas. Strange as it may seem, the shot was fired at a Jap sub which was approaching the coastline of Oahu Island, which the 89th had fortified with its 105's.

The battery opened fire directly (without an observer) on the sub and, according to Chesunas, proceeded to sink it. Since Sgt. Chesunas was in command of the number two gun which is the base piece, he was accredited with the firing of the first shot and, consequently, he claims, he received credit for the sinking.

Sometime later, Chesunas' outfit was moved from Oahu Island, replacing the retiring Marines at Guadalcanal. They were assigned the job of driving the Japs from the island. There, due to transportation difficulties, Chesunas found his to be the only gun firing on the front lines for the front lines for the first four days of the 25's participation, being about 100 yards from the enemy.

During this lone stand, Chesunas fired over a thousand rounds and lost one of the 12 men in his section. At one busy period during the four days, the Sergeant claims that his gun expended rounds at the unbelievable speed of forty-one rounds in three minutes, sixteen in one.

After Chesunas was joined by more artillery, a system of harassing fire was initiated, i. e., a system whereby the enemy was constantly under light fire, enough to keep them on their toes, but not enough to do considerable damage. This was accomplished by keeping a schedule similar to our guard duty, a two-hour period of continual firing followed by a sufficient rest period. This harassing fire continued throughout the island campaign.

Of the counter-artillery fire, Chesunas had little to say, stating that it was ineffective because of the short range of the enemies' guns. Another reason for its ineffectiveness, he explained, was that the boat carrying the Jap artillery-men had been sunk, necessitating the substitution of infantrymen as cannoneers. Not being very familiar with the artillery pieces, the infantrymen were naturally not very proficient.

Was he wounded? Yes, in the side and leg by shrapnel from a bomb. Upon recovering from his

wound, he promptly contracted malaria fever and was taken to a hospital in the New Hebrides. From there he was sent to a New Caledonia hospital and then on to Auckland, New Zealand, after which he was returned to the United States.

Upon recovery he again applied for overseas duty, taking a reduction in rank staff to buck Sergeant. However, he again was sent to the hospital and his outfit moved out without him, after which time he was assigned to the 100th Division.

Chesunas, who is of Lithuanian-Irish ancestry, has spent 16 of his 33 years in the Army. He hails from Oak Hill, W. Va., where four service flags, one of which is gold for a brother lost in Sicily, can be found adorning the front window of the Chesunas home. (*Century Sentinel*).

BURKE WALSH, of Washington, D. C., Assistant Director of the Press Department, National Catholic Welfare Conference, veteran journalist, who has arrived in Italy.

What About Summer Months?

In many councils, there is an awkward and unfortunate hiatus in organization work during summer months. Here are some suggestions to help out:

1. Continue *regular council* meetings throughout the summer.
2. Make summer months your *organization* months — get all committees running.
3. Plan on outdoor meetings — bring your luncheons.

There are so many more things that members can do and take in during the summer months: esplanade concerts, swimming, baseball, tennis, picnics, weenie roasts, etc. Plan out your summer meetings, in advance, so that all council members will be looking forward to them.

ATHOL, MASS.

COUNCIL 10

Ho-hum. Guess it's time to come out of my long sleep and give you a few highlights on our social activities.

On March 5th, we honored our patron saint, St. Casimir, by receiving Holy Communion in a body, followed by breakfast at the Hotel Pequoig. Tina Vaitekunas, Tina Stasiunas and Adele Serapinas were in charge of the breakfast. Among our guests were the newly weds, Cpl. and Mrs. Frank Senk (former Margie Davidonis). Athol has caught the eye of the Corporal in more ways than one. After he has completed his work for Victory with Uncle Sam, Frank intends to make his residence in Athol, and become a K. of L'er.

Tina Vaitekunas, Virginia Bagdonas, Adele Serapinas and Ellen Austin represented our council at the N. E. District Convention in Worcester, Mass., with the latter two as delegates. Since the Convention, two So. Worcester Romeos have been frequenting Athol. Need I mention any names?

Have you found out anything further about those mysterious calls, Ann? Stay at home once in awhile. It might even be that good looking soldier "Polski" from Camp Athol!

This year, our council commemorated Mother's Day by having the usual Mother's Day Gathering. The program was opened with speeches by Fr. Juraitis, Fr. M. Tamulevicius, Spiritual Advisor, and Tina Vaitekunas, Pres. Entertainment followed with a trio, consisting of Madeline Lange, pianists, Irene Gailunas, trumpet player, and Henry Gailunas, saxaphone player. Accordion solo was given by Antonia Waitkevich. The K. of L. Choir sang under the leadership of Paula Shatos.

Following refreshments, all sang the "Lietuvos Himnas".

Welcome to C-10, Nellie. Hope your stay to be a pleasant one. *"Vicky"*.

CICERO, ILLINOIS

COUNCIL 14

Two more of our devoted members have left for the Armed Forces. Cleo Davidauskas who is now stationed as a Navy Man at Great Lakes. And Adolph Staisunas who left just recently for the Navy too. Farewell parties were held at Sarrinee's for both fellows and a gay time was had by all. What say you two love birds — "Casey and Francine?" So we're wishing you two fellows "Lots of Luck."

Our Bingo Party turned out all we longed for and more! Thanks to everyone for their splendid attendance which turned out on May 7th, and to all members for their hearty co-operation not forgetting our Spiritual Director, Fr. Grinius.

S./Sgt. Joseph Dalangauskas, reported a misunderstanding made by one of the members — meaning that he definitely did not win a Waltz Contest in England — but merely stated that "at the Rate he was Advancing he soon will win one." Will someone now apologize? Thank you, member.

Yes, June is truly the month of Weddings (AH Yes!). Which reminds me that Roy Bochunas will take the hand of Stella Savicke in Holy Matrimony. After he graduates into a Lieutenant. A swell shower was poured out to Stelle in May at the home of Mrs. Bochunas of Cicero. Now, I'm still puzzled — if those olives intermixed with Fruit Jello made Loretta Deviekis ill.

Cpl. Peter Kulis was home on furlough from Camp Claiborne. It was grand seeing him once more (Plus "yours truly"). Vince Brozas gave Pete a few pointers on horses — some weren't held at Hawthorne — were they boys??

Johnny Kasiulitis was also home on leave. A party was given celebrating his homecoming. UMMMM — more fun.

New members who recently joined council #14 are: Edward Andersen, Mary Masilunas, Mr. & Mrs. Stanley Buck, and Lawrence Mekalatis.

E.S.K.

*L. Vyčių Metinis Seimas įvyks rugsejo 23-24 d. d. (viešbu-
ty) New York City, New York. Ruoškimės dalyvauti!*

PROVIDENCE, R. I.

COUNCIL 103

Hello fellow Knights:

Greetings and salutations! Yes, surprising, but true, this is your Providence council reporting with choice tidbits.

Welcome back, Walter Avizinis. You gave your best for Uncle Sam. Now we're glad to have you with the gang again. Here's to a quick recovery.

The highlight of the month of May was the Communion Breakfast on Mother's Day. Thanks to Father A. Kacevičius and committee members — Anne Lucas, Terry Juskaitė and Helen Kachanis for the splendid work in arranging the affair.

Annual elections took place. This year's officers are: Florino Taraska, Pres.; Anne Lucas, Vice Pres.; Helen Kachanis, Treas. and Sec.; Terry Juskaitė and Kaze Gaidamauskas, Trustees; Father Anthony Kacevicius, Spiritual Director. Good luck to you all!

Look for our column, again, next month.

"Savicky".

Suk baltą, suk raudoną, kad širdelei būt malonu...

Motinos Dieną (geg. 14-tą d.) Šv. Kazimiero parapijos choras ir L. Vyčiai atidengė motinoms savo padėkos pilnas širdis: surengė vispusiškai puikią programą specialiai pagerbti savo motinėles.

Pirmai, t. y. religinė, programos dalis buvo gražiai atlikta parapijos bažnyčioje. 10:30 val. ryte Kun. Antanas Kacevičius atnašavo giedamas šv. mišias, kurių metu choras ypatingu įkvėpimu giedojo bei garbino Dievą už gerąsios motinėles, vienur kitur pajvairindamas malonią besimeldžiančių nuotaiką meistriškai atgiedotom solo bei dueto giesmėmis. Svečias pamokslininkas, Tēv. Kazimieras Žvirblis iš Providence Kollegijos pritaikintame pamoksle išdėstė kaip tinkamiausiai pagerbti motiną už visą jos dosnumą, pasiaukojimą ir neįkainuojamus pamokinimus paruošiant mus gyvenimui. Pasinaudodamas įdomiu prilyginimu (sujungtų vielų tvirtumo palaikymui tilto ir juo keliaujančių žmonių) pabrėžė, kad didžio džiaugsmo dovaną suteiksim motinoms, dangiškajai Motinai Marijai ir šv. Motinai Bažnyčiai pastoviai jungdamiesi Vyčių organizacijon.

Po Mišių sekė parapijos salėje skanūs pietūs kuriuos rošėmis pasipuošę Vyčiai ir Vytės linksmai valgė su šios dienos garbės svečiais — motinomis — prie gyvomis gėlėmis pagražintų stalų. Pietus pradėjo su malda, po kurios Providence'o Vyčių pirmininkas, Florijonas Taraška, nuoširdžiai išreiškė Vyčių gilią pagarbą susirinkusioms motinoms, pakvietė mieląjį vietas kleboną kun. J. Vaitiekūną tarti žodį. Šis ilgų metų nenu-

ilstamas Vyčių organizacijos rėmėjas iškalbingai apibudino šventės reikšmę bei naudą ir maldinėti išreiškė viltį, kad susirinkusiuji vaikai, išėjė ginti Dievo duotus žmoniškumo principus ir brangiosios tėvynės, greitai sugrįš ir kartu dalyvavus ateinančiose motinų pagerbimo puotose. Trumpai prabilo ir kiti svečiai: kun. Kacevičius, svečias Bostonietis Stasys Paura (kurs iš atminties padeklamavo savo kūrybos eileraštį Motinėlei, ir dar paskambino pianu kartu padainuodamas dainelę), Tēv. K. Žvirblis (kurs palinkėjo kad mūsų jaunimas, geriau pažinės Dievo ir tėvynės meilę karo lauke ir Bataan'o lapių urvuose, po savo grįžimo veikliai įsijungtų į organizaciją pasišventusią Dievui ir Tėvynei). Ieva Lašaitė pajvairino programą giliai pajausta dainele, kuri, tarsi, švelniai paglostė besiklausančiųjų širdis, o Juzė Vaitkūnaitė ir Ona Lukšiūtė raminančiu duoetu meniškai ir jautriai padainavo vieną Brahmso kūrinių. Programa ir pietūs buvo užbaigta Vyčių himno atgiedojimu ir malda.

Antroji, t. y. koncertinė, dalis šios šventės programos įvyko vakare (6:30 val.) parapijos salėje. Tai buvo puikus muziko V. J. Stasevičiaus, parapijos choro ir Vyčių suruoštas pokylis, tikrai lietuvišką sielą gaivinanti dainos ir meno puota. Programos išpildyme dalyvavo: Kathleen Timashenkaitė, Ona Lukšiūtė, Juzė Vaitkūnaitė, Teresė Juškaitė, Stasys Pauras, Juozas Nadzeika, Elena Avižinytė, Joana Nadzeikaitė, Elena ir Nelė Nameikaitės, Ieva Lašaitė, M. Tamašauskienė ir choras.

Savo atsilankymu į šį parengimą šv. Kazimiero parapijiečiai pagerbė brangias motinėles, parėmė savo parapiją (nes šio vakaro pelnas skiriamas bažnyčios pagražinimui - dažymui), ir įkvėpė jaunimui drąsos bei energijos ir toliau darbuotis Dievui ir Tėvynei lietuviškoje katalikiškoje dirvoje.

K. Z.

PHILADELPHIA, PA.

As most of you already know we're all looking forward to our trip to New York where our members are putting the play "Leitenantas Antanas" on. I told you that we weren't sleeping. We'll be looking for you K. of L. members from New York. Now will be our chance to get acquainted.

We're trying to organize a bowling team. Joseph Utkus who already has his letter for bowling from his high school is willing to be our coach and captain. Here's looking forward to a few good pointers, Joe.

Getting tired walking in the city we decided to give our lungs some fresh air by going on a hike. Now gang, don't forget to buy an extra supply of corn and calloose remedies.

The clubroom will soon have a new addition of furniture. Three card tables will soon be on the way.

We're saving old used stamps which will be for the missions so don't forget to bring yours the next time you come to the club.

A "Question and Suggestion" box has just been put in the club. Now's the time for all of you members to give your ideas for some new activities.

Dziedukas

(*Gaida žinoma*)

— Vai, kur buvai dzieduk mano,
Vai, kur buvai dūšia mano,
Vail, kur buvai tu mano,
Pilkas karvelēli?

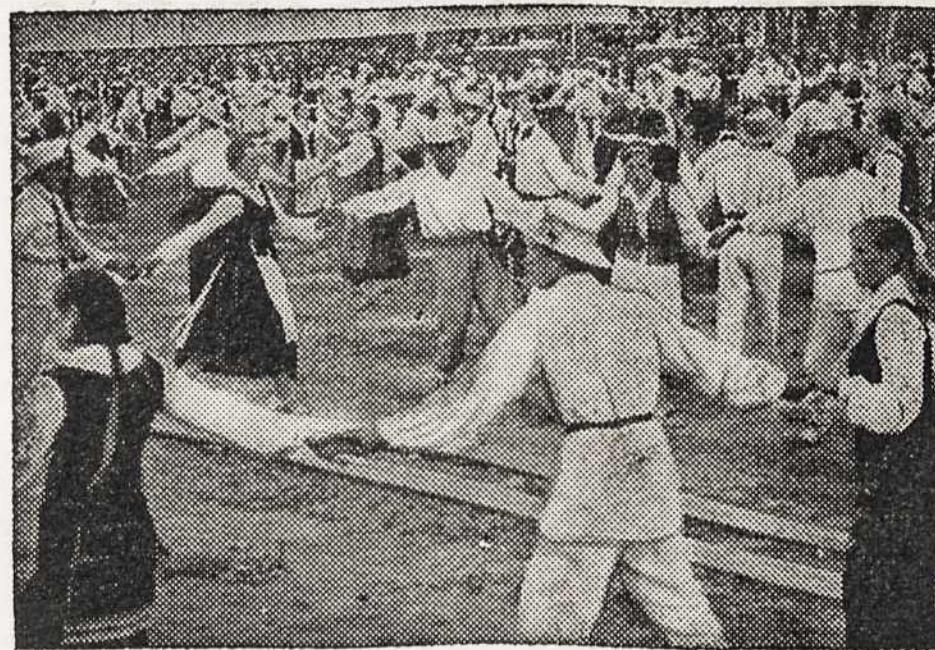
— Vilniuj buvau bobut mano,
Vilniuj buvau dūšia mano,
Vilniuj buvau tu mano
Raiboji gegele.

— Ką parnešei dzieduk mano,
Ką parnešei dūšia mano,
Ką parnešei tu mano
Pilkas karvelēli?

— Vyno bonką bobut mano,
Vyno bonką dūšia mano,
Vyno bonką tu mano
Raiboji gegele.

— Užgurguliuk dzieduk mano,
Užgurguliuk dūšia mano,
Užgurguliuk tu mano
Pilkas karvelēli.

— Gur-gur-gur-gur bobut mano,
Gur-gur-gur-gur dūšia mano,
Gur-gur-gur-gur tu mano
Raiboji gegele.

"Ratukas... Pora už poros..."

It looks like another one of our members will soon be moving in with Uncle Sam. If you do go, John Valavicius, here's wishing you the best of luck. Remember us at home if you move. That's one way travelling on somebody else's expense. Say, maybe I should join the WACS or the WAVES myself!

Happy Sap.

DAYTON, OHIO

COUNCIL 96.

Joseph Goldick, a member of Dayton Council 96, passed away on April 8th and was buried with Requiem High Mass on April 12th from Holy Cross Church. Up until the past few years Joe was a very active member of the council, serving three terms as president and also directing the council's athletic activities from 1932 until 1941. Under his leadership the council's basketball team won the city championship several times and also engaged Lithuanian teams from Chicago, Cleveland and others centers. He attained the rank of 4th Degree K. of L. member and was widely known throughout the organization having attended several national conventions. The council expresses its condolences to his parents, brothers and sisters, one of whom, Mrs. Anne Scott, is also a member of Council 96.

Council 96 sponsored a dance Saturday, May 6th, at the Holiday Inn on Valley St., and a party for the members' parents on Sunday, May 14th, Mother's Day in the parish hall. The committee in charge of both these affairs consisted of Frank Gidjunis, Helen Vaitkus, Adele Markey, Vera Greene, Michael Razauskas, Pete Petkus and Frank Gudelis.

We welcome to the council a new member, Pete Petkus, who, we believe, will be an active worker in council activities.

It appears that we shall be represented at the national K. of L. convention in New York City this year. Two of our members have expressed definite intentions of attending.

F.A.G.

APLINK PASIDAIRIUS THE REALM OF MUSIC

SYMPHONY No. 3
OP. 33

By Vytautas Bacevičius

Vytautas Bacevicius' latest creation for symphonic orchestra is Symphony No. 3 written in New York in 1943-44. This is his thirteenth symphony work. Symphony No 3, in four parts, and his War Symphony, in three parts (written in Buenos Aires in 1940), are complete and vivid portraits of the present war.

First Part (Moderato Maestoso - Allegro Molto) — portrays an atmosphere of war and the hardships endured in occupied Europe, including Lithuania. In this part two Lithuanian themes are used.

Second Part (Andante Doloroso) — expresses the enslaved European Nations' nostalgic longing for culture and a more idealistic life, and a hope toward a better if not a more beautiful future, which they seek with great spiritual ardor.

Third Part (Scherzo) — symbolizes the flight of minds of the people of enslaved Europe to the United States of America — the land of freedom and democracy — which all the nations regard as their redeemer and liberator. In this part "pizzicato" conception by the string instruments is used.

Fourth Part (Allegro Maestoso) — visualizes a powerful war industry in the United States of America and its life. Near the end as the music

Vēl Pavasaris Gaivina...

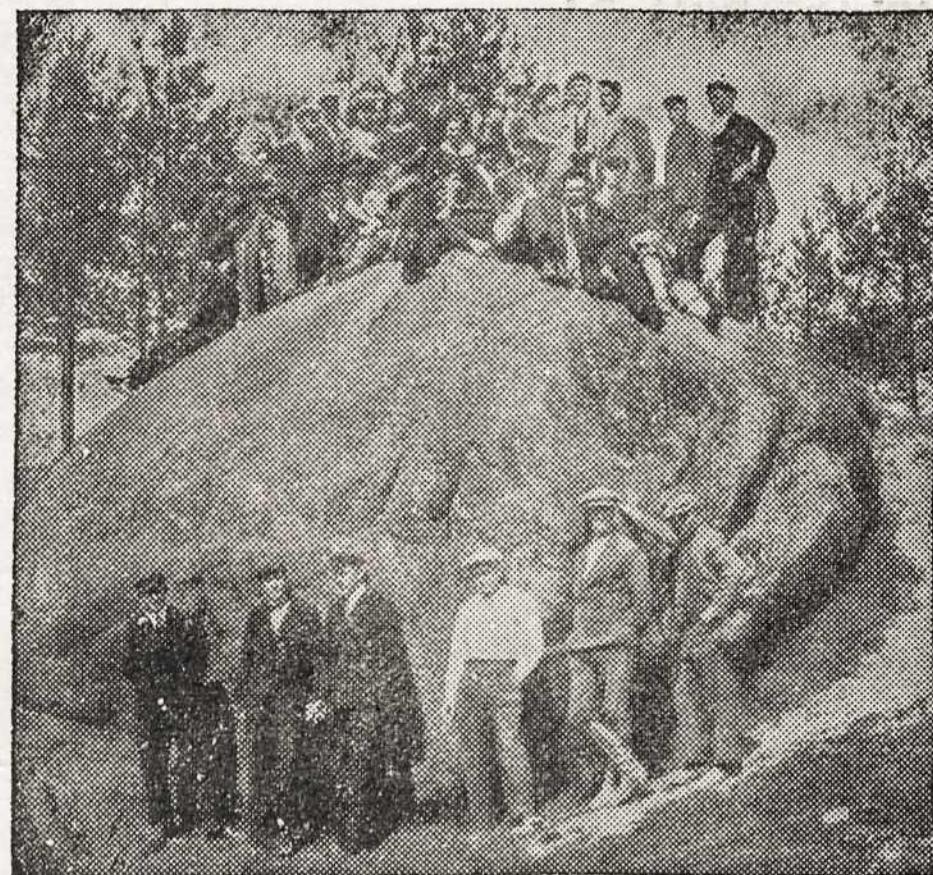
*Gamtą vēl pavasaris gaivina,
Oro malonaus jau atdūsiai.
Veversys daina laukan vadina,
Liejas saulē spinduliais šviesiai.

Vakar aš mačiau jau gervės skrido
I meilias gūžtas šalies gimtos,
Medžiai audžia sau jau žalią šyda,
Greitai nepažinsime gamtos.*

*Per laukus sraunus upelis rieda,
Nebeslēgiamas šaltų ledų,
Paukštuželiai saulei giesmes gieda —
Skamba oras nuo linksmų aidų.*

*Sukvepēs gēlių žiedai spalvoti,
Saulē dar kaitriau, skaisčiau spindēs,
Gegutēlē man padēs svajoti —
Mano liūdēsi dainon įdēs.*

*Negaliu užmiršt šalies aš savo,
Kur pavasarij daugiau varsų,
Kur mane ir saulē taip bučiavo,
Kur svaigau aš nuo girios garsų.*

Petras Vaičiūnas.

DIDŽIAUSIAS LIETUVOJ AKMUO guli Utenos apskrityje, ties Anykščių miesteliu. Jis yra vadinamas Puntuku. Tai ledų gadynės liekana. Akmuo yra 6 metrų aukščio ir 4 metrų pločio. Didelė dalis jo yra nugrimzdus į žemę. Apie ši akmenį yra sukurta labai daug padavimų. Vienas jų sako, kad velnias, norėdamas sudaužyti Anykščių bažnyčią, neše ši akmenį. Bet gaidžiu pragydujį ji čia išmetės ir palikęs.

swells into a climax, in the midst of ringing bells, is heard the American National Anthem symbolizing the Four Freedoms and carrying in its strains a hope of deliverance to all enslaved Europe!

WAR SYMPHONY

Vytautas Bacevicius's latest creation for symphonic orchestra is the "War Symphony" written in Buenos Aires in 1940. This symphony, in three parts, is a vivid portrait of the present war.

First Part — deals with the attack of Germany on Poland and the resulting war. The flight of airplanes and the deadly bombardments are graphically pictured with the First Part ending in the occupation of Warsaw and Poland.

Second Part — the Andante Funeral — the results of war. It begins with the endless stream of funeral cortages and processions. People are stricken with desperate grief. In the ruins of their homes mothers and fathers vainly search for the bodies of loved ones. Children search for their parents and weep for them. In the center of this part a climax of mourning and agony bursts forth from thousands of hearts a cry of grief and pain from millions of hearts!

Third Part — portrays the Western Front — the Germans war with the Belgians, Dutch, Frenchmen and British. This part visualizes the powerful Maginot Line and ends with the Germans fighting on French soil.

Father Cabitor To Enter Army

Waterbury, Conn. — Rev. Alfred Cabitor, curate at St. Joseph's church, who is a candidate for a commission in the U. S. Army Chaplain Corps, was honored at a surprise testimonial at St. Joseph's hall. Numerous clergymen of the state joined the scores of local persons who extended their best wishes to the young priest. More than 300 persons attended the party.

Rev. Joseph Valantiejas, pastor, served as toastmaster. Other priests present included: Rev. Benedict Gauronskas and Rev. Dr. Joseph Bogusas of St. Joseph's church; Rev. Ignatius Ambromaitis of LaSalette Seminary in Hartford; Rev. Vincent Karkauskas of Ansonia; Rev. John Kripas of Hartford, Rev. Vincent Razaitis of Hartford; Rev. Edward Romanawich of Terryville, and Rev. Alfred Mathieu of St. Ann's church of Waterbury.

Mr. and Mrs. Teofil Cabitor of Hartford, parents of the guest of honor, were present. Other out-of-town guests included Mr. and Mrs. John Cabitor of Hartford, uncle and aunt of the priest, Mrs. Elizabeth Ignotas of Hartford, his godmother, and Mrs. Petronelle Cabitor of Hartford, his aunt.

A purse was presented to Father Cabitor. A large group of parishioner made arrangements for the event.

Recognizes Neither Russian Nor German Occupation

STOCKHOLM, Sweden. — A Secret Supreme Committee for the Liberation of Lithuania was established in Kaunas in December, 1943, according to trustworthy information received here, through private channels. The committee represents all Lithuanian, democratic and fighting organizations "unanimous in the determination not to recognize any foreign occupation of Lithuania and to fight for a free, independent Lithuania, reconstructed on democratic principles as proclaimed by the Atlantic Charter".

The committee does not recognize occupation either by the Reich or by the Soviet Union. For that reason a manifesto issued by the committee said no Communists had been included in the organization of the committee.

The manifesto which ends by calling on all Lithuanians to fight for the independence of the country, says that the Supreme Committee will maintain close contact with Lithuanian legations and consulates abroad cooperating with Lithuanians residing abroad, especially with the United States Lithuanians and "with all those nations that recognize the right of free self-determination of nations".

Lithuanians Resist Nazi Labor Hunts

Washington (OWI) — "Agents of the German Labor Ministry are conducting a house-to-house hunt in Kaunas. The German occupation forces are taking drastic steps to force Lithuanians of 18 and 19 years of age into German Labor Services", according to a report recently received by the OWI describing conditions in Lithuania last February.

The men are taken to the Kaunas prison or to a concentration camp. Those who refuse to enlist or who are unfit for military service, are sent to armament factories in Germany.

"The policy of the German government is now clear," the report said. "German citizens are being removed from bombed areas in the Reich and other dangerous localities, while Lithuanians, who have been pressed into service, must slave under the bombardments of the British and the Americans. The Germans aim at weakening the Lithuanian nation by sending its strongest elements to the Reich.

"We must cooperate and resist these plans of the Germans. Strong action will be taken against puppet officials, who serve the purpose of the Germans... None of us should leave for the Reich and be placed at the mercy of British and American bombs".

The time to think is now

One Connecticut Hospital director says:

"A never-ending squadron of storks have bombed us with 17½ tons of babies. 42 of them were block-busters, weighing more than 10 lbs. — No storks we're shot down, so we may expect continued assaults"...

Yes, a cute, true and in season remark. But, now our responsibility is to be serious, and assure them a warless future. Next to winning this war, it is important, to us all, right now, the kind of a world we are going to have after this war for these continued stork assaults, and their results we had so far, and the ones we are to expect. We shall need a great deal of educational work, and its application, as there will be many difficult family problems. There must be ways better than wars to satisfy the coming practical needs of the people, and their families.

The time to begin is now.

Mrs. M. Colney.

Knights of Lithuania Presents
New England District
DANCE
at New England Mutual Hall
225 Clarendon Street, Boston
Saturday Eve., June 17, 1944
Music by Bartholomew
Subscription 92c Tax 18c Total \$1.10

ANNUAL PICNIC
N. Y. & N. J. DISTRICT
Sunday Afternoon June 25,
LITHUANIAN LIBERTY PARK
340 Mitchell Avenue, Linden, N. J.
DANCING & GAMES

ANNUAL K. OF L. DAY

Sponsored by the
Knights of Lithuania, Chicago District

■ **Tuesday, JULY 4th, 1944** ■

Vytautas Grove, 115th & Crawford, Chicago

4 Grand Prizes to be given away — \$100.00 in Silver
2nd — 50.00 U. S. War Bond; 3rd 50.00 U. S. War Bond and
4th 25.00 U. S. War Bond

Proceeds to go to the Building Fund and K. of L. Servicemens

Compliments of

DR. PAUL JAKMAUH,

So. Boston, Mass.

UŽSISAKYKITE
TONIKO PAS MUS

Pristatom geriausią
toniką — Pilnikams,
Vestuvėms, Krikšty-
nombs ir visokiembs
Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Sav.
Namų Tel. Dedham 1304-R

ANNUAL PICNIC & DANCE
N. Y. & N. J. District, K. of L.
SUNDAY AFTERNOON JUNE 25,
Lithuanian Liberty Park
340 Mitchell Avenue, Linden, N. J.
Music by — ANTHONY PAVYDIS —
Radio Orchestra
Starting 2 P. M. Tickets 40 cents.

COMPLIMENTS OF
SOUTH BOSTON CAFE
VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Good Food — Good Liquors
Good Service

260 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASSACHUSETTS